

Wat als je zou **geloven**...

... dat **alle** kinderen **er** het beste van willen maken?

... dat **alle** kinderen **zichzelf** mogen zijn?

... dat **alle** kinderen **het liefste** **doen** waar ze goed in zijn?

... dat alle kinderen **beter** leren als ze **GOED** in hun vel zitten?

... dat **Alle** **KINDEREN** **vooruit** willen?

twæemonds
Het centrum voor welbevinden en betrokkenheid

Passend onderwijs
Zuid-Kennemerland
primair onderwijs

twæemonds
Het centrum voor welbevinden en betrokkenheid

Studiemiddag
7 februari 2023

'Spelend leren in een rijke leeromgeving'

Klein GELUK
WELKOM IN DE WERELD VAN PEUTERS

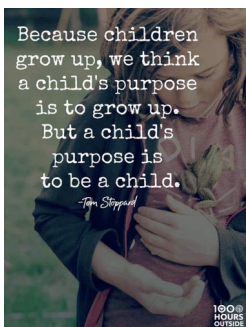
twæemonds
Het centrum voor welbevinden en betrokkenheid

Recht op spelen!

Kinderen hebben het recht om te spelen.

In artikel 31 van het Verdrag inzake de Rechten van het Kind (IVRK) wordt het recht op spelen verwoord. **Het kind heeft recht op rust en vrije tijd, op deelneming aan spel en recreatieve bezigheden passend bij de leeftijd van het kind (IVRK, 1989).** Het kind moet in zijn/haar vrije tijd kunnen spelen en iets kunnen doen waar het kind van houdt. Spelen is niet alleen leuk, maar het kind leert door te spelen ook hoe zij/hij sommige problemen kan oplossen en om te gaan met andere kinderen.

Because children grow up, we think a child's purpose is to grow up. But a child's purpose is to be a child.
-Tom Stoppard

twæemonds
Het centrum voor welbevinden en betrokkenheid

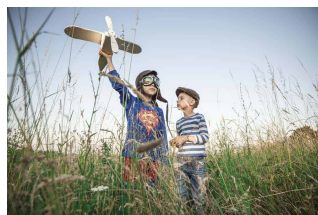

Wat of waarmee speelde jij graag als kind?

twæemonds
Het centrum voor welbevinden en betrokkenheid

Cijfers

Bijna 1 op de 6 kinderen spelen 1x per week buiten of zelfs helemaal nooit.

twæemonds
Het centrum voor welbevinden en betrokkenheid

Bron: onderzoek Buitenspelen 2022 in opdracht van Jantje Beton

Cijfers

Uit een peiling onder 12.000 ouders in 10 verschillende landen blijkt dat de meeste kinderen minder buiten komen dan...

twæemonds
Het centrum voor welbevinden en betrokkenheid

Belang van spel

Spel draagt bij aan de ontwikkeling van kinderen. Volgens Feldman (2012) helpt het kind zich te ontwikkelen (leren) op de motorisch, cognitief, en sociaal niveau. Daarnaast zag Vygotsky in spel de 'zone van de naaste ontwikkeling'. Kinderen ontdekken vaardigheden die ze nog (net) niet kunnen, maar zich door spel eigen maken (Blokland & Van den Heuvel, 2014).

In het onderwijs wordt spel vooral gebruikt als een middel:

- De motorische ontwikkeling wordt gestimuleerd.
- Ontwikkelt de sociale vaardigheden.
- Het maakt het omgaan met emoties een stuk makkelijker.
- De taalontwikkeling wordt gestimuleerd.
- Het helpt kinderen begrijpen wat woorden en handelingen van mensen en de symbolen en tekens die ze gebruiken, te betekenen hebben.
- Het lokt uit tot het oplossen van problemen en te leren denken.

Spel is ook belangrijk voor de emotionele ontwikkeling van het kind. Het kind krijgt meer zelfvertrouwen en leert steviger in de wereld staan. Spel heeft ook een positieve invloed op de psycho-sociale ontwikkeling. Het kind heeft plezier en wordt nieuwsgierig naar de wereld om zich heen. Pas als een kind goed kan spelen, wordt het ingezet als middel om een kind iets te leren (Blokland & Van den Heuvel, 2014).

twæemonds
Het centrum voor welbevinden en betrokkenheid

Belangrijkste punten volgens Erik Scherder

"(Buiten) spelen. Nieuwe dingen ontdekken. Telkens weer uitgedaagd worden én moeite moeten doen om iets nieuws te leren. Dat zijn de perfecte ingrediënten voor de ontwikkeling van het kinderbrein!"

"Veel (buiten) spelen is niet alleen nu gezond voor kinderen. Het heeft ook een positieve impact op hun toekomstige ontwikkeling. Spelen bevordert de doorbloeding van de hersenen en stimuleert belangrijke cognitieve en sociale vaardigheden, creativiteit, omgaan met emoties en verlangens."

"Voor alle kinderen geldt dat zij zich in elk opzicht beter ontwikkelen door te spelen. Vervang op school eens een extra rekenles door buitenspelen en ravotten. Met elkaar op ontdekking gaan, ruzie maken, bijleggen en samen plezier hebben. Het is niet alleen leuk voor kinderen, het is ook heel leerzaam, het stimuleert de hersenontwikkeling en het helpt bij concentratie in de les."

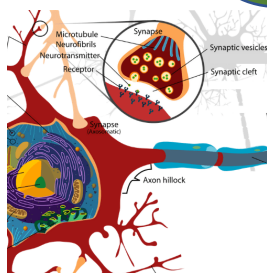
twæemonds
Het centrum voor welbevinden en betrokkenheid

Leren begint bij
nieuwsgierigheid
(exploratiedrang)

twæemonds
Het centrum voor welbevinden en betrokkenheid

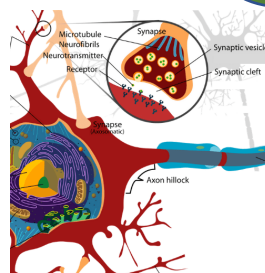
Onze hersenen zijn dol op
nieuwe prikkels: nieuwe
verbindingen (synapsen)
maken tussen zenuwcellen
(neuronen)

Eerste levensjaren:
ca. ... synapsen per
seconde!

twæemonds
Het centrum voor welbevinden en betrokkenheid

Onze hersenen zijn dol op
nieuwe prikkels: nieuwe
verbindingen (synapsen)
maken tussen zenuwcellen
(neuronen)

Eerste levensjaren:
ca. **1 miljoen** synapsen
per seconde!

twæemonds
Het centrum voor welbevinden en betrokkenheid

Wat is spel?

"Er is sprake van spel wanneer men actief en intentioneel bezig is om het plezier in de bezigheid op zich te nemen. Daarbij is het belangrijk dat er een betekenis en eigen regels aan die bezigheden worden toegekend. Spel dient geen extern doel te zijn, de speler hoort zich te richten op het proces van spelen"

(Van der Poel & Blokhuis, 2008, p. 23) .

twæemonds
Het centrum voor welbevinden en betrokkenheid

Kenmerken van spel

- **1. Het spel is doel op zich:** het kind wil spelen zonder met een vooropgezet doel. Het kind wil daar niets speciaals mee bereiken.
- **2. Het kind heeft plezier:** het kind speelt zolang het er zin in heeft. De bezigheden en het handelen worden uitgevoerd, omdat het kind er plezier in heeft.
- **3. Het is een vrijwillige activiteit:** het kind is ervan bewust van zijn vrijheid, als het opgelegd wordt door de omgeving (ouders, peuterleidsters, tante, enzovoorts) is het geen spel.
- **4. Er is geen begin- en eindpunt:** het kind speelt, omdat/zolang het er zin en plezier in heeft.

twæemonds
Het centrum voor welbevinden en betrokkenheid

twæemonds
Het centrum voor welbevinden en betrokkenheid

twæemonds
Het centrum voor welbevinden en betrokkenheid

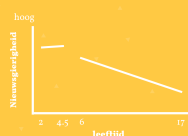

Kenmerken van spel

- **1. Het spel is doel op zich:** het kind wil spelen zonder met een vooropgezet doel. Het kind wil daar niets speciaal mee bereiken.
- **2. Het kind heeft plezier:** het kind speelt zolang het er zin in heeft. De bezigheden en het handelen worden uitgevoerd, omdat het kind er plezier in heeft.
- **3. Het is een vrijwillige activiteit:** het kind is ervan bewust van zijn vrijheid, als het opgelegd wordt door de omgeving (ouders, peuterleidsters, tante, enzovoorts) is het geen spel.
- **4. Er is geen begin- en eindpunt:** het kind speelt, omdat/zolang het er zin en plezier in heeft.

twæemonds
Het centrum voor welbevinden en betrokkenheid

Het nieuwsgierig vermogen bleef stabiel in de leeftijdsgroep van 2 tot 4-5 jaar.

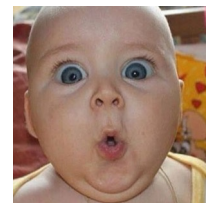

Vanaf 6 jaar tot en met 17 jaar bleek de nieuwsgierigheid van kinderen te dalen.

Nieuwsgierig Denken

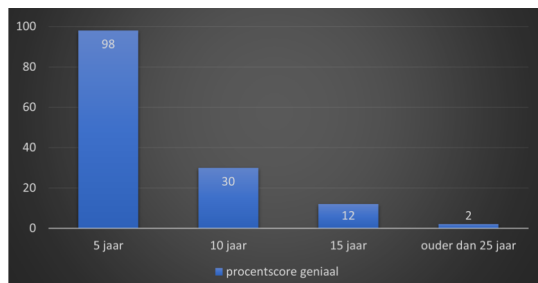
De Haan e.a., 2016

Onderzoek:
de nieuwsgierige
houding neemt af vanaf
4-5 jarige leeftijd

twæemonds
Het centrum voor welbevinden en betrokkenheid

Onderzoek Land & Jarman (2018) naar verbeeldingskracht en creativiteit

<https://news Punch.com/nasa-study-kids-creative-genius/>

Twoemonds
Het centrum voor wetenschap en technologie

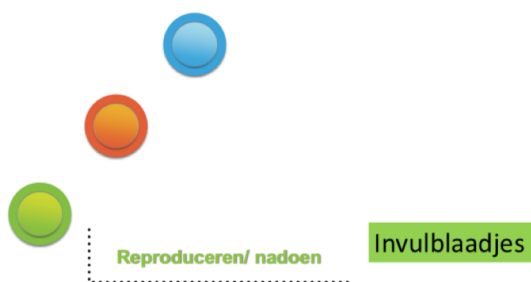
Toeval?

- Veel werkboekjes en invuloefeningen?
- Steeds meer rechtlijnig denken: je zoekt één correct antwoord (convergent denken)?
- Kinderen spelen steeds minder?

Twoemonds
Het centrum voor wetenschap en technologie

Beheersingsniveaus

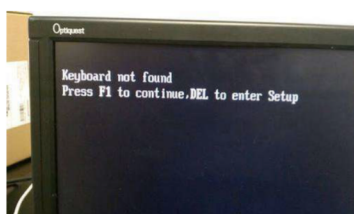

Twoemonds
Het centrum voor wetenschap en technologie

Nadoen zonder te denken

Twoemonds
Het centrum voor wetenschap en technologie

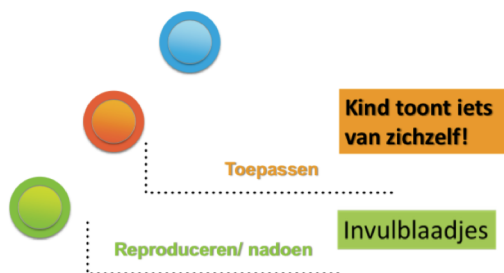

Twoemonds
Het centrum voor wetenschap en technologie

Twoemonds
Het centrum voor wetenschap en technologie

Beheersingsniveaus

twæmonds
Het centrum voor welbevinden en betrokkenheid

Beheersingsniveaus

Kind toont Ondernemingszin, verbeeldingskracht, reflectief vermogen

Zaken doen die je niet zo geleerd hebt maar waar je op voorbereid bent

Kind toont iets van zichzelf!

Invulblaadjes

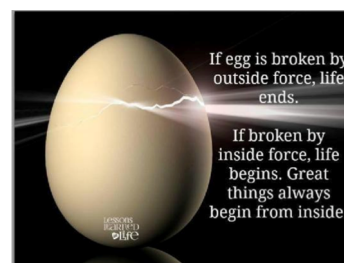

Welk type aanbod zien jullie veelal aan in relatie tot de vorige dia?
Reproduceren, toepassen, vrije situaties?

Waar liggen kansen die met een (kleine) aanpassing mogelijkheden worden?

Wissel uit, bevraag en bemoedig elkaar.

twæmonds
Het centrum voor welbevinden en betrokkenheid

If egg is broken by outside force, life ends.

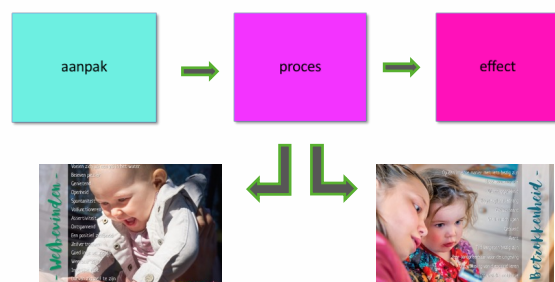
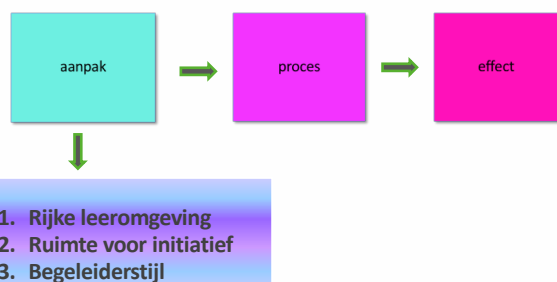
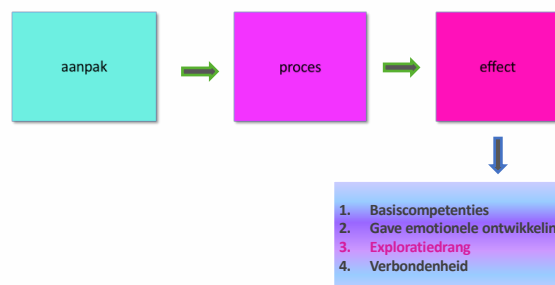
If broken by inside force, life begins. Great things always begin from inside.

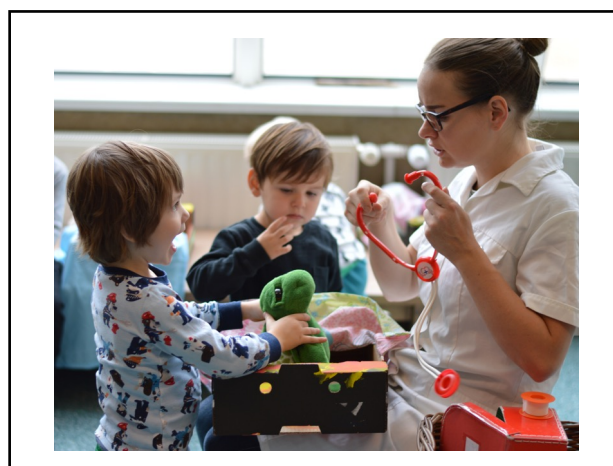
Het belang van betrokkenheid!

Wat moet 8 jaar basisonderwijs opleveren?

twæmonds
Het centrum voor welbevinden en betrokkenheid

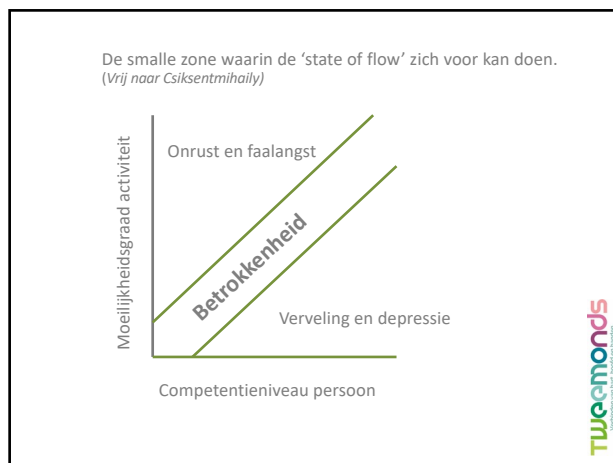
Definitie betrokkenheid

Een **bijzondere kwaliteit** van menselijke activiteit, die zich laat herkennen aan een **geconcentreerd, aangehouden en tijd vergeten bezig** zijn, waarbij de persoon,

- zich openstelt, zich **gemotiveerd** voelt en **geboeid** is,
- een **intense mentale activiteit** aan de dag legt,
- een grote hoeveelheid **energie** vrijgemaakt en een sterke **voldoening** ervaart,
- omdat
- de activiteit bij zijn **exploratiedrang** en interessepatroon,
- en zich aan de **grens van zijn individuele mogelijkheden** situeert,
- waardoor duurzaam leren plaatsvindt.

Bron: CEGO KU Leuven

Tweemonds
Het centrum voor welbevinden en betrokkenheid

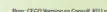
Niet het product maar het proces vertelt je hoe een kind zich ontwikkelt.

Tweemonds
Het centrum voor welbevinden en betrokkenheid

vijfpuntschaal betrokkenheid

Niveau 1	Niveau 3	Niveau 5
- Komt niet tot activiteit - Afwezig, voor zich uit staren, prullen - Slechts korte momenten van aandacht, snel afhaken - Niet aanspreekbaar voor aanbod - Indien actief, stereotype, eenvoudige handelingen die geen inzet vragen - Mentale activiteit ontbreekt - nagenoeg - Pikt niets op - Verveelt zich doorgaans	- Komt tot activiteit: stelt de handelingen nodig om iets te presteren - Is er min of meer met gedachten bij - Wel afleidbaar door externe prikkels, matige concentratie - Automatische piloot - Is niet door de activiteit opgeslorpt of erdoor geraakt - Draait mentaal op routine - Neutrale beleving: geen echte voldoening, maar ook geen verveling, nonchalant.	- Is zeer geconcentreerd en ononderbroken bezig - Helemaal geboeid en gefascineerd - Alerte reacties en aanspreekbaar voor relevante impulsen - Uiterst intense mentale activiteit - Spreekt ten volle zijn kunnen aan - Geniet van exploreren, denken, creëren - Intrinsiek gemotiveerd

Tweemonds
Het centrum voor welbevinden en betrokkenheid

Kijken naar ontwikkeling

Betrokkenheid

→ Duidelijk een probleem

→ Meestal ziet men hier geen probleem. Toch is er één. De competenties worden niet aangesproken, wat onder meer kan leiden tot lage motivatie

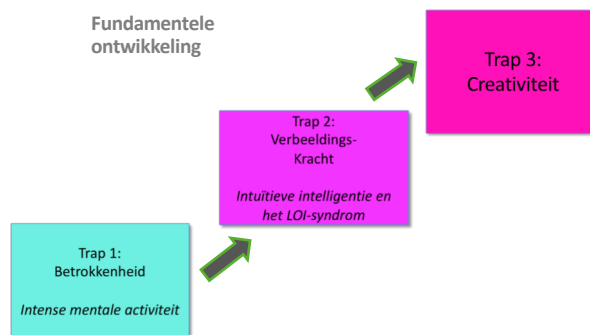
→ Volgens velen is dit een probleem. Vanuit de ontwikkeling niet. Dit kind is volop in ontwikkeling. Als begeleider slaag je erin het aanbod af te stemmen op wat het kind nodig heeft.

competenties/prestaties

Tweemonds
Het centrum voor welbevinden en betrokkenheid

Fundamentele ontwikkeling

Tweemonds
Het centrum voor welbevinden en betrokkenheid

We hebben creatieve mensen nodig!

Hoe krijgen we het anders voor elkaar om...

- ...de opwarming van de aarde een halt toe te roepen? (milieu)
- ...drop-out in het onderwijs te voorkomen? (onderwijskunde)
- ...belangstelling voor technologie (ook bij meisjes) te wekken? (onderwijskunde)
- ...de strijd tegen kanker met nog meer succes te voeren? (geneeskunde)
- ...de wereldwijde armoedekloof te dichten? (maatschappelijk)
- ...ziekteverzuim en burn-out drastisch te verminderen? (arbeid)
- ...de context te scheppen waarin bedrijven innovatiever kunnen zijn? (economie)
- ...de opslagcapaciteit van batterijen vergroten? (technologie)
- ...de files te verkorten? (verkeer)
- ...de bloedige conflicten en de vluchtelingen- en migratiestroom die ze teweeg brengen te smoren? (politiek)
- ...op wereldniveau extremisme en haat en discriminatie in te dammen en samenwerking in de plaats te krijgen? (politiek)

*Ondernemingszin zien en waarderen (2018), Loevers, Wassink, Aerden

Tweemonds
Het centrum voor welbevinden en betrokkenheid

Het probleem

In Londen is een tekort aan goed opgeleide taxichauffeurs. Kandidaten krijgen allemaal een opleiding. Met een scooter en een klapper voorop rijden ze net zo lang rond in een wijk, totdat ze alles straten kennen. Wie slaagt, mag naar de volgende wijk. Het slagingspercentage is te laag. Hoe kun je dit oplossen?

(Het antwoord is niet: vind de TomTom uit...)

Tweemonds
Het centrum voor welbevinden en betrokkenheid

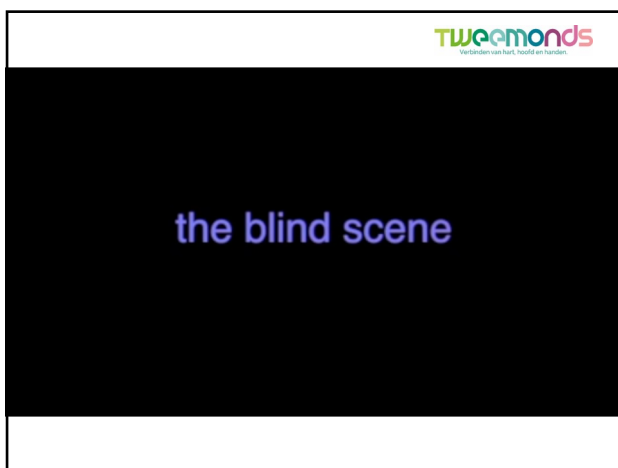
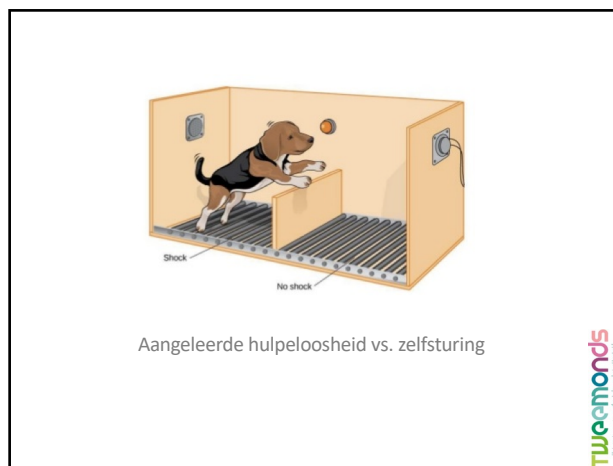
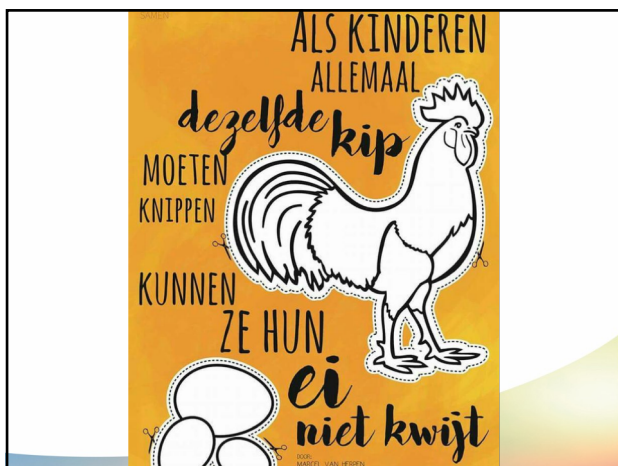
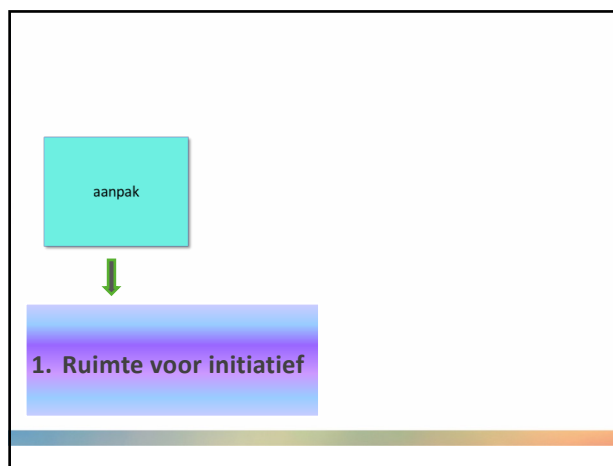
De oplossing?

Maak naast de zwarte taxi's ook witte taxi's met aan de buitenkant een vraagteken. Dit betekent dat je wordt geacht zelf de weg te weten in ruil voor korting op je rit. De chauffeurs leren de stad kennen en kunnen op termijn overstappen op een zwarte taxi.

Technologie loste dit probleem echter op voordat het systeem kon worden ingevoerd...

Tweemonds
Het centrum voor welbevinden en betrokkenheid

Tweemonds
Het centrum voor welbevinden en betrokkenheid

Waarom moeten we kinderen situaties gunnen waarin ze een risico lopen?

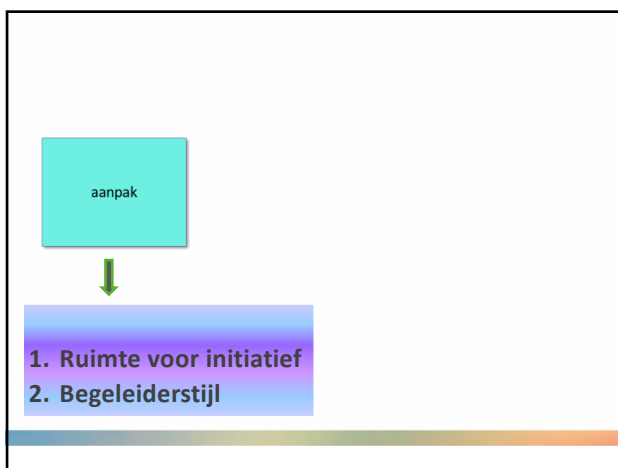
- Zodat ze om leren gaan met onverwachte gebeurtenissen;
- ze leren reflecteren;
- ze ontwikkelen hun probleemoplossend vermogen;
- overwonnen uitdagingen verrijken hun innerlijke wereld en vormen hun identiteit;
- ze leren zichzelf beter kennen in hun risicocompetenties.

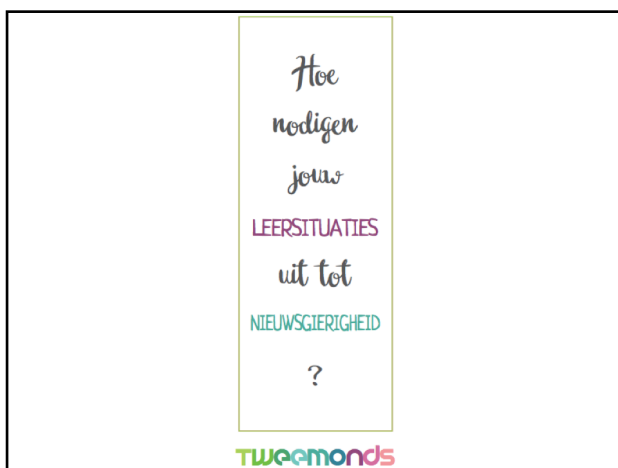
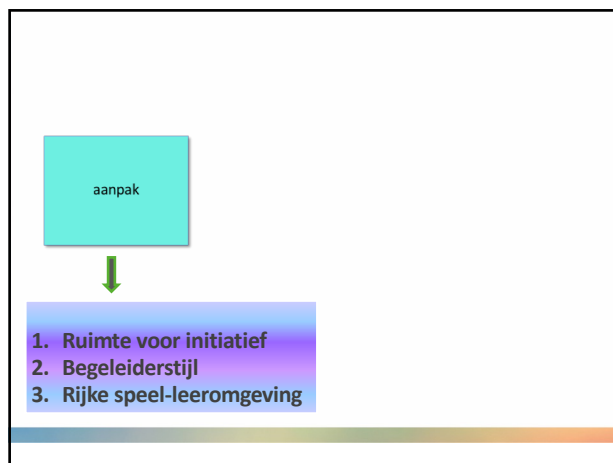
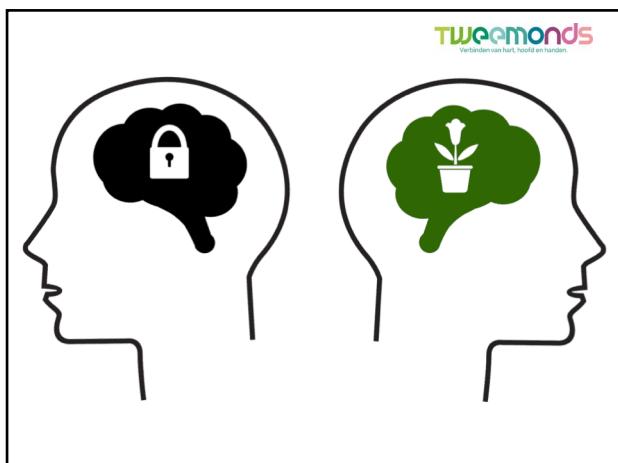
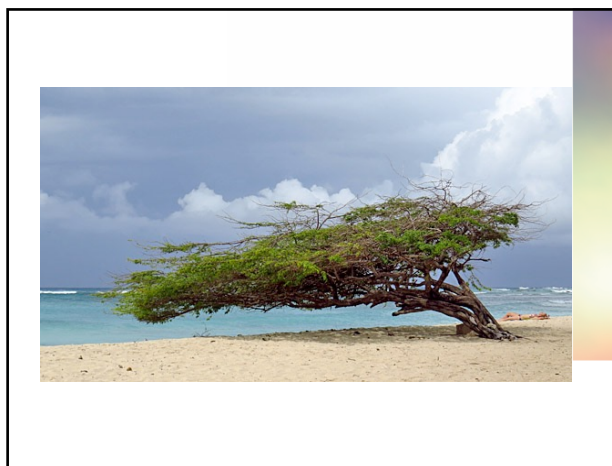
Tweemonds
Het centrum voor welbevinden en betrokkenheid

Wat is het risico van een risicomijdende samenleving?

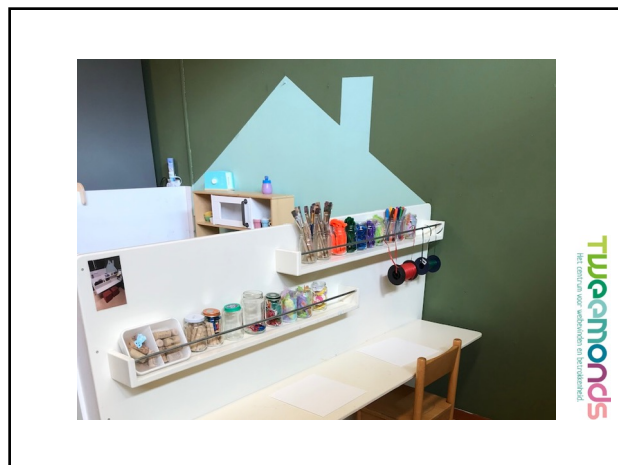
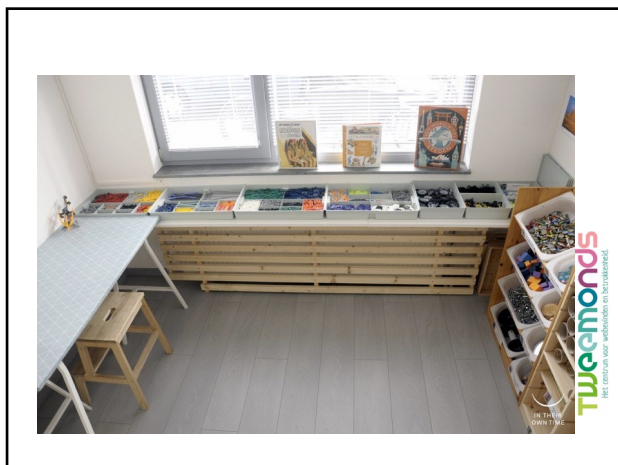
- Afhankelijkheid;
- angst en hulpeloosheid;
- schijnveiligheid;
- controledrang, met als gevolg:
 - concurrentiepositie;
 - faalangst en onzekerheid;
 - verstoorde relaties;
 - geen kind meer kunnen zijn.

Tweemonds
Het centrum voor welbevinden en betrokkenheid

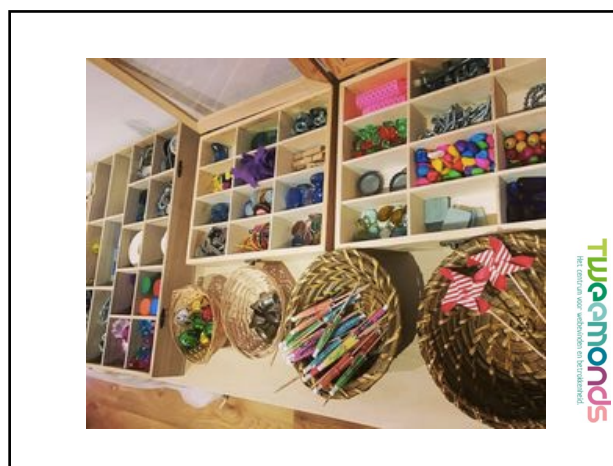

Met welke
MATERIALEN
in jouw klas
speel je zelf
heel **graag**?
Of waarmee zou
je graag willen
spelen als je zelf
die leeftijd had
van de
kinderen
waar je nu
mee werkt
?

twéemonds

twæmonds
Het centrum voor uitdagingen in beweging

twæmonds
Het centrum voor uitdagingen in beweging

twæmonds
Het centrum voor uitdagingen in beweging

twæmonds

twæmonds

twæmonds

twæmonds

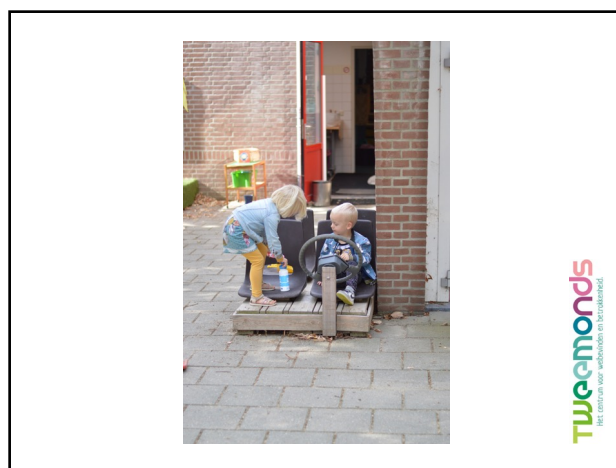
twæmonds

twæmonds
Het centrum voor welbevinden en betrokkenheid

twæmonds
Het centrum voor welbevinden en betrokkenheid

twæmonds
Het centrum voor welbevinden en betrokkenheid

Twæmonds
Het centrum voor welbevinden en betrokkenheid

Twæmonds
Het centrum voor welbevinden en betrokkenheid

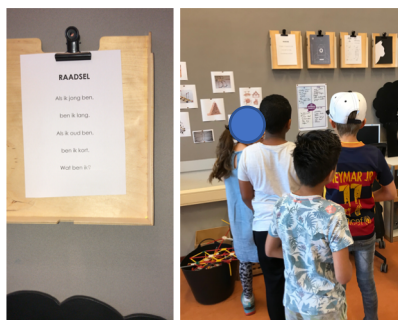

Twæmonds

Rekenprobleem:
Voor de lavalamp hebben we zonnebloemolie nodig.
De verhouding is 1/2 deel water, 1/2 deel olie.
De fles mag niet groter zijn dan 1 liter.
We zijn met 23 kinderen.
Hoeveel liter olie moet Mandy kopen zodat we zeker genoeg hebben?
Welke som bereken je?

Twæmonds

twæemonds

Zelf snuffelen door een rijke speelleeromgeving!

rondjereken spel.nl

twæemonds
Het centrum voor welbevinden en betrokkenheid

Check Out: kies één van onderstaande zinnen en wissel uit in je groepje!

- Over vandaag wil ik nog kwijt...
- Ik ga met de volgende gedachte naar huis...
- Mijn belangrijkste inzicht is...
- Vanaf morgen ga ik...

twæemonds
Het centrum voor welbevinden en betrokkenheid

Dank voor jullie aandacht!

twæemonds
Het centrum voor welbevinden en betrokkenheid

ONDERWIJS EN OPVOEDING

twæemonds
Het centrum voor welbevinden en betrokkenheid

www.twæemonds.nl
info@twæemonds.nl

Ook op Facebook en Instagram!